

The Power of Chesed: Megillat Rut

Naomi: Who are We Helping?

מדרש רות רבה ב:ה

ושם האיש אלימלך, רבי מאיר היה דורש שמות, רבי יהושע היה דורש שמות... ושם אשתו נעמי, שהיו מעשיה נאים ונעימים.

6 Then she arose with her daughters-in-law, that she might return from the field of Moab; for she had heard in the field of Moab how that the LORD had remembered His people in giving them bread.

ו ותקם היא וכלתיה, ותשב משדאי מואב: כי שמעה, בשדה מואב--כי-פקד יהוה את-עמו, לתת להם לחם.

7 And she went forth out of the place where she was, and her two daughters-in-law with her; and they went on the way to return unto the land of Judah.

ז ותצא, מן-המקום אשר היתה-שמה, ושתי כלותיה, עמה; ותלכנה בדרך, לשוב אל-ארץ יהודה.

ותלך מן המקום – למה נאמר? הרי נאמר: ותשב משדאי מואב (רות א':ו'), ומהיכן תשוב אם לא תלך מן המקום שהיתה שם. אלא **מגיד שיניחת לדיק מן המקום נכרת ועושה רושם**, פינה זיוה פינה שזחה פינה הדרה של עיר, וכן וילך יעקב מבאר שבע (בראשית כ"ח:י').

1 And Naomi her mother-in-law said unto her: 'My daughter, shall I not seek rest for thee, that it may be well with thee?'

א ותאמר לה, נעמי חמותה: בתי, הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך.

ספורנו

הלא אבקש לך מנוח. שאמכור השדה לנדונייתך למי שישאך:

8 Then said Boaz unto Ruth: 'Hearest thou not, my daughter? Go not to glean in another field, neither pass from hence, but abide here fast by my maidens.

ח ויאמר בעז אל-רות הלוא שמעת בתי, אל-תלכי ללקט בשדה אחר, וגם לא תעבורי, מזה; וכה תדבקין, עם-נערתי.

9 Let thine eyes be on the field that they do reap, and go thou after them; have I not charged the young men that they shall not touch thee? and when thou art athirst, go unto the vessels, and drink of that which the young men have drawn.'

ט עיניך בשדה אשר-תקצרון, והלכת אחריהם--הלוא צויתי את-הנערים, לבלתי נגעך; וצמת, והלכת אל-הכלים, ושתי, מאשר ישאבון הנערים.

21 And Ruth the Moabite said: 'Yea, he said unto me: Thou shalt keep fast by my young men, until they have ended all my harvest.'

כא ותאמר, רות המואבית: גם כן אמר אלי, עם-הנערים אשר-לי תדבקין, עד-אם-כלו, את-כל-הקציר אשר-לי.

22 And Naomi said unto Ruth her daughter-in-law: 'It is good, my daughter, that thou go out with his maidens, and that thou be not met in any other field.'

כב ותאמר נעמי, אל-רות בלתה: טוב בתי, כי תצאי עם-נערותיו, ולא יפגעו-בך, בשדה אחר.

23 So she kept fast by the maidens of Boaz to glean unto the end of barley harvest and of wheat harvest; and she dwelt with her mother-in-law.

כג ותדבק בנערות בעז, ללקט--עד-כלות קציר-השערים, וקציר החטים; ותשב את-חמותה.

Naomi and the Original Sin

<p>א וַיְהִי בַיָּמֵי שְׁפֹט הַשְּׁפֹטִים, וַיְהִי רָעָב, בְּאֶרֶץ; וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה, לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב--הוּא וְאִשְׁתּוֹ, וּשְׁנֵי בָנָיו.</p>	<p>1 And it came to pass in the days when the judges judged, that there was a famine in the land. And a certain man of Beth-lehem in Judah went to sojourn in the field of Moab, he, and his wife, and his two sons.</p>
<p>ב וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִמֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נְעֹמִי וְשֵׁם שְׁנֵי-בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן, אֶפְרַתִּים-- מִבֵּית לָחֶם, יְהוּדָה; וַיָּבֹאוּ שָׂדֵי-מוֹאָב, וַיְהִיו-שָׁם.</p>	<p>2 And the name of the man was Elimelech, and the name of his wife Naomi, and the name of his two sons Mahlon and Chilion, Ephrathites of Beth-lehem in Judah. And they came into the field of Moab, and continued there.</p>
<p>ג וַיָּמָת אֱלִמֶלֶךְ, אִישׁ נְעֹמִי; וַתֵּשָׂאֵר הִיא, וּשְׁנֵי בָנֶיהָ.</p>	<p>3 And Elimelech Naomi's husband died; and she was left, and her two sons.</p>
<p>ד וַיִּשְׂאוּ לָהֶם, נָשִׁים מֹאָבִיּוֹת--שֵׁם הָאֶחָת עֹרְפָּה, וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת; וַיֵּשְׁבוּ שָׁם, כְּעֶשְׂרֵי שָׁנִים.</p>	<p>4 And they took them wives of the women of Moab: the name of the one was Orpah, and the name of the other Ruth; and they dwelt there about ten years.</p>
<p>ה וַיָּמָתוּ גַם-שְׁנֵיהֶם, מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן; וַתֵּשָׂאֵר, הָאִשָּׁה, מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ, וּמֵאִישָׁהּ.</p>	<p>5 And Mahlon and Chilion died both of them; and the woman was left of her two children and of her husband.</p>
<p>ו וַתָּקָם הִיא וְכַלְתֶּיהָ, וַתֵּשֶׁב מִשְׂדֵי מוֹאָב: כִּי שָׁמְעָה, בְּשָׂדֵה מוֹאָב--כִּי-פָקַד יְהוָה אֶת-עַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם לֶחֶם.</p>	<p>6 Then she arose with her daughters-in-law, that she might return from the field of Moab; for she had heard in the field of Moab how that the LORD had remembered His people in giving them bread.</p>

ספורנו

(ד) וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאָבִיּוֹת. להשתקע, ולא לגור בלבד :

(ה) וַתֵּשָׂאֵר [הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ]. ולא נתנה לב לשוב לארץ :

(ו) וַתָּקָם וּגוֹ' וַתֵּשֶׁב. כי שָׁמְעָה [בְּשָׂדֵה מוֹאָב כִּי פָקַד ה' אֶת עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לֶחֶם]. לא להשתדל בתיקון הציבור ולא לשוב מחוצה לארץ :

<p>ח וַתֹּאמֶר נְעֹמִי, לְשְׁתֵּי כַלְתֶּיהָ, לָכֵּן שִׁבְנָה, אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה; יַעֲשֶׂה (יַעֲשֶׂה) יְהוָה עִמָּכֶם חַסֵּד, כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם-הַמֵּתִים וְעִמָּדִי.</p>	<p>8 And Naomi said unto her two daughters-in-law: 'Go, return each of you to her mother's house; the LORD deal kindly with you, as ye have dealt with the dead, and with me.</p>
<p>ט יִתֵּן יְהוָה, לָכֶם, וּמְצֹאֵן מִנוּחָה, אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה; וַתִּשָּׂק לָהֶן, וַתִּשְׂאָנָה קוֹלָן וַתִּבְכְּינָה.</p>	<p>9 The LORD grant you that ye may find rest, each of you in the house of her husband.' Then she kissed them; and they lifted up their voice, and wept.</p>
<p>י וַתֹּאמְרֶנָּה-לָּהּ: כִּי-אֵתָּדָד נָשׁוּב, לְעַמְּךָ.</p>	<p>10 And they said unto her: 'Nay, but we will return with thee unto thy people.'</p>
<p>יא וַתֹּאמֶר נְעֹמִי שִׁבְנָה בְּנֹתַי, לָמָּה תֵּלְכֶנָּה עִמִּי: הֲעוֹד-לִי בָּנִים בְּמִעִי, וְהָיוּ לָכֶם לְאִנְשִׁים.</p>	<p>11 And Naomi said: 'Turn back, my daughters; why will ye go with me? have I yet sons in my womb, that they may be your husbands?</p>
<p>יב שִׁבְנָה בְּנֹתַי לְכֶן, כִּי זָקַנְתִּי מִהָיוֹת לְאִישׁ: כִּי אֶמְרֹתִי, יֵשׁ-לִי תִקְוָה--גַּם הִיִּיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ, וְגַם יִלְדֹתַי בָּנִים.</p>	<p>12 Turn back, my daughters, go your way; for I am too old to have a husband. If I should say: I have hope, should I even have an husband to-night, and also bear sons;</p>

יג 13 would ye tarry for them till they were grown? would ye shut yourselves off for them and have no husbands? nay, my daughters; for it grieveth me much for your sakes, for the hand of the LORD is gone forth against me.'

יד 14 And they lifted up their voice, and wept again; and Orpah kissed her mother-in-law; but Ruth cleaved unto her.

טו 15 And she said: 'Behold, thy sister-in-law is gone back unto her people, and unto her god; return thou after thy sister-in-law.'

ספורנו

שובי אחרי יבמתך. אל עמד, לא אל אלוהיך כמוה:

מהר"י קרא

ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה שובי אחרי יבמתך – אל עמד ואל אלהיך.

עקידת יצחק

ותאמר, שובי כתב הראב"ע זכרונו לברכה אל עמה ואל אלהיה לעד שנתגיירו, ואחריו נמשך הרב רבי לוי בר גרשון. **ומאד אתפלא מקבלתם בזה להעניש את נעמי בחטא משפט מסית ומדיח**. שאם כדבריהם כן הוא שהיא כבר בדת ישראל איך הסיתה אותן לשוב לגיותן והרי הוא בכלל כי הרוג תהרגנו (דברים י"ג) חלילה לה מרשע ושדי מעול. אלא אמרה הנה שבה אל עמה ואל אלהיה בבחינת מה שידמה בלבה לצאת מזה ומזה. והנה זה הוא עד נאמן שלא נתגיירו עדיין.

Naomi's Lament

יט 19 So they two went until they came to Beth-lehem. And it came to pass, when they were come to Beth-lehem, that all the city was astir concerning them, and the women said: 'Is this Naomi?'

כ 20 And she said unto them: 'Call me not Naomi, call me Marah; for the Almighty hath dealt very bitterly with me.

כא 21 I went out full, and the LORD hath brought me back home empty; why call ye me Naomi, seeing the LORD hath testified against me, and the Almighty hath afflicted me?'

אל תקראנה לי נעמי	קראנ לי מרא
כי המר שדי לי מאד	
אני מלאה הלכתי	וריקם השיבני יי
למה תקראנה לי נעמי	
ויי ענה בי	ושדי הרע לי

תשובה Complicated

(א) ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בנים. (ב) ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניהו מחלון וכליון אפרתים מבית לחם יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם. (ג) וימת אלימלך איש נעמי ותשארה היא ושני בניה. (ד) וישאו להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם השנית רות **וישבו** שם כעשר שנים. (ה) וימתו גם שניהם מחלון וכליון ותשארה האשה משני ילדיה ומאשה. (ו) ותקם היא וכלתיה **ותשב** משדי מואב כי שמעה בשדה מואב כי פקד יי את עמו לתת להם לחם. (ז) ותצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי

כלותיה עמה ותלכנה בדרך **לשוב** אל ארץ יהודה. (ח) ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכה **שבנה** אשה לבית אמה [יעשה] יעשה) י"י עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי. (ט) ותן י"י לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה קולן ותבכינה. (י) ותאמרנה לה כי אתך **נשוב** לעמד. (יא) ותאמר נעמי **שבנה** בנתי למה תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו לכם לאנשים. (יב) **שבנה** בנתי לכן כי זקנתי מהיות לאיש כי אמרתי יש לי תקנה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים. (יג) הלהן תשבנה עד אשר יגדלו הלהן תעגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי כי מר לי מאד מפם כי יצאה בי יד י"י. (יד) ותשנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה. (טו) ותאמר הנה **שבה** ובמתך אל עמה ואל אלהיה **שובי** אחרי ובמתך. (טז) ותאמר רות אל תפגעי בי לעזבך **לשוב** מאחריך כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אליו עמד עמי ואלהיך אלהי. (יז) באשר תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה י"י לי וכה יוסיף כי המות לפריד ביני וביןך. (יח) ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה. (יט) ותלכנה שתייהם עד בואנה בית לחם והי כבואנה בית לחם ותהם כל העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי. (כ) ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שדי לי מאד. (כא) אני מלאה הלכתי וריקים **השיבני** י"י למה תקראנה לי נעמי י"י ענה בי ושדי הרע לי. (כב) **ותשב** נעמי ורות המואביה כלתה עמה **השבה** משדי מואב והמה באו בית לחם בתחלת קציר שערים.

א And Naomi had a kinsman of her husband's, a mighty man of valour, of the family of Elimelech, and his name was Boaz. **א** ונעמי מידע (מודע) לאישה, איש גבור חיל--ממשפחת, אלימלך : ושמו, בעז.

ב And Ruth the Moabitess said unto Naomi: 'Let me now go to the field, and glean among the ears of corn after him in whose sight I shall find favour.' And she said unto her: 'Go, my daughter.' **ב** ותאמר רות המואביה אל-נעמי, אלכה-נא השדה ואלקטה בשבלים--אחר, אשר אמצא-חו בעיניו ; ותאמר לה, **לכי בתי**.

ג And she went, and came and gleaned in the field after the reapers; and her hap was to light on the portion of the field belonging unto Boaz, who was of the family of Elimelech. **ג** ותלך ותבוא ותלקט בשדה, אחרי הקצרים ; ויקר מקרה--חלקת השדה לבעז, אשר ממשפחת אלימלך.

יט And her mother-in-law said unto her: 'Where hast thou gleaned to-day? and where wroughtest thou? blessed be he that did take knowledge of thee.' And she told her mother-in-law with whom she had wrought, and said: 'The man's name with whom I wrought to-day is Boaz.' **יט** ותאמר לה חמותה **איפה לקטת היום, ואנה עשית--יהי מכירך, ברוך ;** ותגד לחמותה, את אשר-עשתה עמו, ותאמר שם האיש אשר עשיתי עמו היום, בעז.

כ And Naomi said unto her daughter-in-law: 'Blessed be he of the LORD, who hath not left off His kindness to the living and to the dead.' And Naomi said unto her: 'The man is nigh of kin unto us, one of our near kinsmen.' **כ** ותאמר נעמי לכלתה, **ברוך הוא ליהוה, אשר לא-עזב חסדו, את-החיים ואת-המתים ;** ותאמר לה נעמי, **קרוב לנו האיש--מגאלנו, הוא.**

כא And Ruth the Moabitess said: 'Yea, he said unto me: Thou shalt keep fast by my young men, until they have ended all my harvest.' **כא** ותאמר, רות המואביה : גם כי-אמר אלי, עם-הנערים אשר-לי תדבקין, עד אם-כלו, את כל-הקציר אשר-לי.

כב And Naomi said unto Ruth her daughter-in-law: 'It is good, my daughter, that thou go out with his maidens, and that thou be not met in any other field.' **כב** ותאמר נעמי, אל-רות כלתה : **טוב בתי, כי תצאי עם-נערותיו, ולא יפגעו-בך, בשדה אחר.**

Naomi's Plan...

א And Naomi her mother-in-law said unto her: 'My daughter, shall I not seek rest for thee, that it may be well with thee?' **א** ותאמר לה, נעמי חמותה : בתי, הלא אבקש-לך מנוח אשר ייטב-לך.

2 And now is there not Boaz our kinsman, with whose maidens thou wast? Behold, he winnoweth barley to-night in the threshing-floor.

ב ועתה, הלא בעז מדעתנו, אשר היית, את-נערותיו; הנה-הוא, זרה את-גרן השערים--הלילה.

3 Wash thyself therefore, and anoint thee, and put thy raiment upon thee, and get thee down to the threshing-floor; but make not thyself known unto the man, until he shall have done eating and drinking.

ג ורחצת וסכת, ושמת שמלתך (שמלתך) עליך--וירדתי (וירדת) הגרן; אל-תנדעי לאיש, עד פלתו לאכל ולשתות.

4 And it shall be, when he lieth down, that thou shalt mark the place where he shall lie, and thou shalt go in, and uncover his feet, and lay thee down; and he will tell thee what thou shalt do.'

ד ויהי בשכבו, ונדעת את-המקום אשר ישכב-שם, ובאת וגלית מרגלותיו, ושכבתי (ושכבת); והוא יגיד לך, את אשר תעשין.

10 And he said: 'Blessed be thou of the LORD, my daughter; thou hast shown more kindness in the end than at the beginning, inasmuch as thou didst not follow the young men, whether poor or rich.

י ויאמר, ברוכה את ליהוה בתי-- היטבת חסדך האחרון, מן-הראשון: לבלתי-לכת, אחרי הבחורים--אם-דל, ואם-עשיר.

The Repair

1	<u>No children</u> ותשארה האשה משני ילדיה ומאשה	<u>Child</u> ילד בן לנעמי
2	<u>Horrified locals reaction</u> ותהם כל העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי	<u>Thrilled locals</u> ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך יי אשך לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל. (טו) והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך כי כלתך אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים.
3	<u>Leaving to Moav</u> וינלך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בניו.	<u>Established in Eretz Yisrael</u> יתן יי את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם.
4	<u>Change Naomi's name</u> אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא	<u>Naming child</u> ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד
5	<u>Hashem gives them, not Naomi</u> פקד יי את עמו לתת להם לחם	<u>Hashem gives Naomi</u> ויתן יי לה הריון
6	<u>Hashem gives Naomi suffering</u> ויי ענה בי ושדי הרע לי	<u>Hashem gives Naomi child</u>
7	<u>Naomi returns empty</u> וריקם השיבני יי	<u>Naomi is settled</u> היה לך למשיב נפש
8	<u>Naomi cannot give Ruth child</u> העוד לי בנים במעי והיו לכם לאנשים.	<u>Ruth gives Naomi child</u> ותקח נעמי את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת
9	<u>Naomi miscarried</u> רות רבה (וילנא) פרשה ג מלאה הלכתי שהייתי מעוברת	<u>Naomi has child</u>
10	<u>Days of the Judges</u> ויהי בימי שפט השפטים	<u>Lineage of king</u> ועבד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד.